

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 185. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 13-го серпня 1941.

No. 185. Jersey City, N. J., Wednesday, August, 13, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0007.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ГОЛ ВЗИВАЄ ЯПОНІЮ ДО ЗМІНИ СВОЄЇ ПОЛІТИКИ

ВАШИНГТОН. — Секретар стеїту, Кордел Гол, заявив, що Америка піде на всякі переговори з Японією в справі вирівнювання непорозуміння під одною умовою, а саме, коли японський уряд змінить свою політику. Ця зміна японської заграничної політики в розумінні секретаря стеїту, це відкинення сили як засобу національної політики, а привернення мирної системи співжиття з другими народами, опертої на засади міжнародного права.

Запитаний журналістом, чи це правда, що Америка намовляє, щоб Японія відійшла від держав „осі“, Гол відповів, що ці погодоски не мають жадної основи. Щойно прийняття Японією мирової програми у відношенні до її сусідів вможливить наладнання нормальних дипломатичних відносин з Америкою. Очевидно, секретар стеїту Гол не робив жадних мирових пропозицій Японії своїми звітками, але повторив це, що є незломною засадою американського уряду в міжнародній політиці — мирний спосіб в полагоджуванні конфліктів.

Секретар стеїту Гол за продовження військової служби.

На своїй пресовій конференції, секретар стеїту Гол заявив рівнож за продовження військової служби. Він сказав, що це є імперативним для захисту інтересів Америки мати сильну армію, головню в теперішні часи, коли з усіх боків чигає небезпека.

КОНГРЕСМЕНІ ДЕБАТУЮТЬ ВІЙСЬКОВИЙ ЗАКОН.

ВАШИНГТОН. — Щоб уможливити ухвалення закону про продовження військової служби, більшість членів Комітету Військових Справ в палаті послів погодилася на компромісовий реченець продовження цієї служби. Досі президент Рузвельт, департамент війни і демократична більшість в палаті послів, домагалися безграничного продовження військової служби на час надзвичайного стану. Тепер, після коли сенат ухвалив продовжити реченець служби до 18 місяців, рівнож і палата послів схильна прийняти цей закон і над ним голосувати.

ПРЕЗИДЕНТ ОБМЕЖУЄ КРЕДИТ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт відновив примієння закону з 6. жовтня 1917, на основі якого уповачив він Федеральну Резервову Раду обмежити позички, зятягувані на сплати товарів, взятих на кредит. Це в першу чергу відноситься до кредиту на такі товари як самоходи, машини до прання, рефріджератори і др. продукти, зроблені зо сталі. В заяві президента про обмеження кредиту кається, що ці заходи вводяться в життя тому, щоб запобігти інфляції, котра загрожує Америці.

СТРАЙКИ ЗДЕРЖУЮТЬ ВИСИЛКУ ЛІТАКІВ ДО АНГЛІЇ.

КАЛДВІЛ (Н. Дж.). — Дирекція відомої летунської фабрики Куртіс-Райт повідомляє, що в наслідок чотироденного страйку в цій фабриці, не викінчено бомбовики і то не тільки тих, що були призначені для Англії, але й тих, що їх доставляють американській армії. Згадана фабрика виробляє пропелери до т. зв. „літаючих торпед“, тип літака, званого „Мартін В-26“, котрий літає 360 миль на годину й є найшвидшим бомбовиком.

УСПІШНИЙ ВИСТУП ЛЮБКИ КОЛЕССИ В ТОРОНТІ.

ТОРОНТО (Онтеріо, Канада). — Українська п'яністка міжнародної слави, Любка Колесса, збирала великі оплески від численної канадської публіки своїм виступом у симфонічному концерті в „Варзанти Аріна“, яким діригував Франк Морч.

Вся торонтонська преса принесла дуже похвальні рецензії. Гектор Чарлсворт, пишучи про її виступ в газеті „Глоб енд Мейл“ з 1. серпня ц. р., так її характеризує: „Від довгого часу кружляли поголоски в музичних колах про виймову здібність пані Колесси, однак краса її гри перейшла всі оподівання. Вона є україночкою з роду й одною з найздібніших учениць славного віденця Емілія Завверра... Її дотик є прегарний, її технічна права знаменита. Спонтанність і верва її гри є так само замінні як її бездоганне виконання. В одному відношенні її не переходить жадний п'яніст наших днів: минув не один місяць від того часу, як чулося таке захоплююче стакато, точне, іскристе й чисте як кристаль“. Друга газета „Евнінг Телеграм“ з 1. серпня 1941. р. приносить довгу похвальну рецензію з портретом Любки Колесси.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗІРВАННЯ З УРЯДОМ ПЕТЕНА.

ВАШИНГТОН. — „Комітет оборони Америки“, організація, яка вірить і пропагує участь Америки у війні, домагається, щоб уряд Злучених Держав Америки зірвав диньоматичні зносини з урядом Віші, або домагався від марш. Петена ставити сильний опір німецьким домаганням.

ГОДЯТЬСЯ НЕ ВЕСТИ ПРОПАГАНДИ.

БУЕНОС АІРЕС (Аргентина). — Міністерство заграничних справ оголосило письмений заяву німецького й англійського урядів, котрі зобов'язуються не вести пропаганди на терені Аргентини. Уряд домагався того від амбасад тих держав, щоб заперестали вести пропаганду, що й сталося.

АМЕРИКА ПРИГОТОВЛЯЄ ПОЖИВУ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ ПІСЛЯ ВІЙНИ

З Вашингтону доносять, що американський уряд починає громадити величезні засоби поживи для висилки в Європу, Азію й інші континенти, коли закінчиться теперішня війна. Плянується зорганізувати на західній півкулі шов в роді „міжнародного шпихліра“.

Департамент рільництва оголосив, що на міжнародній шпешенній конференції, відбулій в столиці в липні, представники Америки, Канади, Аргентини, Австралії й Великої Британії, постановили представити своїм урядам справу допомоги. Цей департамент подав далі, що в цій справі вже пороблено багато практичної роботи. Пороблено спис евентуальних надвижок поживи, збіжжа, худоби, товщу та молочних продуктів, котрі зможуть бути розділені між потребуєчї народи спустошених війною країв.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ КІНЧИТЬ СВОЮ МІСІЮ В ЕСПАНІЇ

Американський Червоний Хрест закінчив свою гуманітарну місію в Еспанії з дуже додатним вислідом допомоги акції серед населення. За шість місяців АЧХ роздав між потребуєчїх 20,000 тон поживи, вартости \$4,000,000. Голова цієї місії полк. Кері Крокет зробив 33,000 км. дороги в Еспанії, відвідував численних губернаторів, допомогові стації й комітети майже в цілій Еспанії. Полк. Крокет заявив, що американська допомога кормила більш як 1,000,000 еспанців. Він сказав, що еспанська допомогова акція т. зв. „Авксіліо Сосіаль“, котра являється відногою еспанської фашистської „Фаланги“, веде подиву гідну гуманітарну роботу, якої досі ще в Еспанії не ведено.

ГІТЛЕР РОБИТЬ ВСЕ, ЩОБ АМЕРИКА НЕ ВСТУПИЛА ДО ВІЙНИ—КАЖЕ СПЕЦІАЛІСТ

Майор Еліот, військовий знаток „Нью Йорк Гералд Трибюн“ твердить, що Гітлер тепер переводить велику стратегію, щоб здержати Америку від активної участі у війні проти Німеччини. На думку Еліота, наступ в Росії й проти-комуністичний похід, ведеться в намірі відвернути британську й американську публичну опінію від ненависти до Німеччини. Для того втягнути у проти-большевицьку війну також Фінляндію, яка тішилася добрим іменем в англо-саксонських краях. В тій цілі рівнож натискається на Францію, котра, станувши по боці Гітлера, має переконати світ, що мимо всего, „Німеччина не є ще найгірша“. По розгромі Росії, Гітлер напевно виступить з конкретними мировими пропозиціями, каже майор Еліот.

НІМЦІ СКОРО ПОСУВАЮТЬСЯ В ГЛІБ УКРАЇНИ

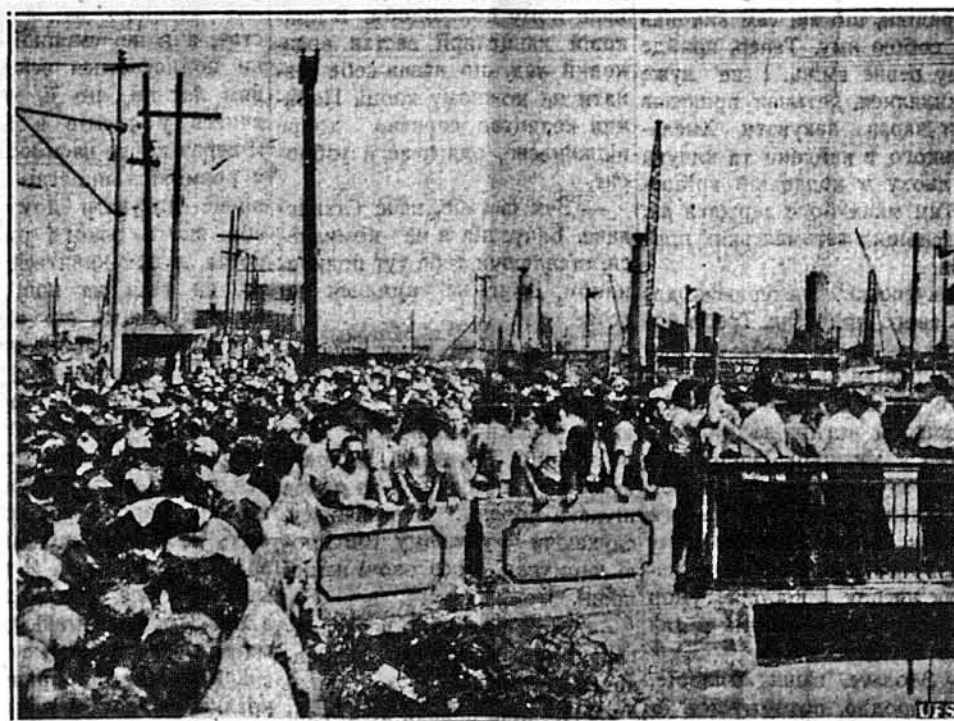
Німецькі воєнні звідомлення говорять, що німецькі війська на Україні скоро посуваються вперед і, що загрожують безпосередньо двом важним портам, Одесі і Миколаєви. В кількох місцях вони оточили більш частини советського війська. Армія маршала Будьонного мала зазнати тяжкого ушкодження і вона знаходиться в замішаному стані. Німці кинули на цей фронт багато літаків, які нищать на задах комунікаційні лінії. Ті літаки знищили також декілька советських кораблів у чорноморських портах. Одесу, кажуть німецькі кола, советські влади почали евакуувати.

НІМЦІ ПРУТЬ ДО КАВКАЗУ

В лондонських колах є побоювання, що німецька офензива на Україні може бути успішна. Колиб так сталося, то це буде велика загроза не лиш для Советів, але також для британських інтересів. Бо німці дістануться до Кавказу і там не лиш, що здобудуть джерела нафти, але також загрозять безпосередньо Близькому Сходови. Колиб, однак, німцям не вдалось пробитись туди до Кавказу, то вони вдарять через Туреччину, щоб дістатись до Іраку, кажуть англійські кола. В болгарських портах німці збирають кораблі і всякі барки, щоб при помочи них перевозити своє військо до портів на Чорнім морі.

СОВЕТИ ПРИЗНАЮТЬ ЗАГРОЗУ

Советські звідомлення говорять про успішні протинаступи советських військ на німецькій лінії. Кажуть також, що на цілій лінії, крім полудневого відтинку, їм вповні вдається здержувати напір німців. Але водночас Совети стверджують нову небезпеку з боку німців, які хочуть відтяти Совети від моря. Проти німців маршал Будьонний кинув маси советської кавалерії. Та кавалерія має за завдання нападати на німецькі висунені відділи і їх нищити. Коли советська кавалерія зблизиться до фронту, то злазить з коней і бється як піхота.

НАЙКРАЩА ЛІНІЯ.—Страйкарі у Федерал Шипбилдинг енд Драйдок Ко. у Карні, Нью Джерзі, стають у ряди коло брам фабрики, щоб дістати чеки. Діставши заплату, вони наново створили ряди, цим разом пікетові. Уряд Злучених Держав готов взяти фабрику під свій заряд, щоб скінчити страйк, що здержує виконання оборонних контрактів вартости 450 мільонів доларів.

ЯПОНІЯ СТАВИТЬ СВОЮ ЕКОНОМІКУ НА ВОЄННУ СТОПУ

ТОКІО. — Після того, як японський уряд дістав звіт від свого міністра в Вашингтоні, Канаме Вакасугі, про настрій в Америці, відразу рішено в Японії поставити ціле економічне життя на воєнній стопі. Вакасугі мав без обиняків заявити, що Америка є готова, хочби зброєю здержувати дальшу японську агресію на Далекім Сході, зокрема в полудневім напрямку, до Тайланду, Голандської Індії, чи британських посідолей. Вслід за тим в Японії впроваджено відразу обмеження на продаж всіх воєнних і цивільних продуктів, зокрема впроваджено стислу контролю зуживання газоліни.

ЦІЛКОВИТЕ ЗНИЩЕННЯ СМОЛЕНСЬКА.

СМОЛЕНСЬК. — До Смоленська дістався разом з німецькою армією одинокий американський журналіст, Алвін Стайнкопф і звіздам телефоном подав до американських газет опис російського міста Смоленська, що лежить на шляху до Москви і біля якого від кількох тижнів ведуться страшні бої. Це місто, говорить Стайнкопф, від половини липня держать німці. Але воно так ґрунтовно знищене, що лиш денеде видніють шкелети домів, а решта лежить в купах засмаленої цегли. Спалили його советські війська, по наказу советської команди, каже Стайнкопф. Місто мало колись 160,000 мешканців, а тепер залишилось біля руїн 20,000 цивільного населення, яким, однак, німці мало опікуються. Стайнкопф далі говорить, що збіжжєвих ланів советські війська в тих околицях не могли знищити, бо збіжжє ще тоді було зелене. Тепер воно доспіло і він з літака бачив, як всюди люди збирали збіжжє з піль.

НІМЕЦЬКИЙ ОФІЦЕР ПРО СОВЕТИ.

БЕРЛІН. — Перед групою чужинських журналістів висказував свої вражіння з фронту німецький старшина, даянт Бонес. Він також підтверджував, що Смоленськ в німецьких руках і що він повністю знищений советськими військами. Водночас додавав, що несподіванкою для німців було те, що Совети мали велику кількість ріжних воєнних машин, зокрема гармат. Але коли ходить про озброєння поодинокого советського вояка, то воно жалюгідне, говорив він.

ПОЛЯКИ ВИСИЛЮЮТЬ ДОБРОДИННУ МІСІЮ ДО СОВЕТІВ.

ЛОНДОН. — Польський уряд в Лондоні вислав до Советів місію, яка має безпроволочно зорганізувати помічну акцію для тих цивільних поляків, що їх вивезли советські влади і для тих польських вояків, що їх Совети забрали в полон: Ця помічна акція має прибрати широкі форми.

НІМЦІ ПІДХОДЯТЬ ІНАКШЕ ДО ПОЛЯКІВ.

БЕРЛІН. — Німецька влада від якогось часу почала прихильніше відноситись до поляків і почала втягати їх до співпраці. Зокрема прихильніше почали писати німецькі газети. Німецька академія архітектури запросила до себе ряд польських архітектів, щоб вони в Берліні виголосили свої відчити про польську архітектуру. Серед запрошених є: Єжи Сколімовські, д-р М. Кузьма, Г. Вальдин і Владислав Гловацкі.

НІМЦІ НАЗНАЧУЮТЬ „САВЛЯТЕРІВ“ ДЛЯ СХОДУ.

БЕРЛІН. — Німецька влада затвердила своїх політичних наставників для новоздобутих східних провінцій, названих зброєю назвою „Остлянд“. До того Остлянду дотепер влучено Естонію, Литву і Латвію, а коли фронт посується далі на схід, то до нього буде долучена і Білорусь з Мінськом. Найвищим провідником для тих провінцій назначено Гайнріха Лозе. Йому будуть підчинені окремі комісарі для Латвії і Литви, д-р Отто Дрехслер і д-р Адріан фон Рентели.

ЩЕ ПРО РОЛЮ ВІШІ.

ВІШІ. — Хоч вже кілька днів проминуло від міністеріальних нарад уряду в Віші, і хоч всі стверджують, що на тих нарадах уряд Петена рішився на якийсь дуже важний шлях, то дотепер ніхто виразно не знає, який саме це шлях? Чи Франція піде на співпрацю з Німеччиною, чи вона ту співпрацю рішуче відкине? В міжнародних колах кружляють двоєкі вістки, що Віші рішило йти разом з німцями і навіть віддати їм до диспозиції свої африканські бази; інші кажуть, що уряд Петена, зокрема сам Петен рішуче відмовився співпрацювати з німцями і буде обороняти зброєю, колиб німці хотіли забрати Франції її африканські бази. Кажуть, що до тої другої думки наклонила Францію Америка.

ШЛЯХИ НА УКРАЇНІ РОЗМОКЛИ.

БУДАПЕШТ. — Мадярські воєнні звідомлення говорять, що в полудневій Україні впали зливні дощі і цілком унеможливили комунікацію воєнних транспортів. Тому на малярським воєнним відтинку все залишилось без змін.

НІМЦІ ВИВОЗЯТЬ ЖИДІВ ДО СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

ЦІРІХ. — Німецька влада вивозить з ріжних країв до Східної Галичини тих жидів, що не мають громадянства. „Дойтше Альгемайне Цайтунг“ говорить, що вже вивезено з Мадярщини 12,000 жидів до Східної Галичини, а в короткім часі мають вивезти ще 10,000. Між малярською владою і німцями є в тім напрямку порозуміння. Мадяри вивозять жидів головню з Карпатської України і з Семигороду.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918,

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошення хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з понеділка (з англійською частинною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Слабкість Росії

Зо закінченням семи тижнів тривання німецько-російської війни, що властиво є одною великою безперервною битвою, найбільшою й найкирвавішою битвою історії, військові знавці дають огляди та стараються вгадати її майбутній кінець.

Як слушно сказав відомий американський журналіст Лодвел Дені, знавці мали в тій війні немало несподіванок. Сталося в ній багато річей, яких вони не передбачували, часто річей, які вони вважали за неможливі.

Заповідали ці знавці наприклад, що Гітлер не буде воювати проти Сталіна, а як буде, то не так скоро. Якби прийшло до такої війни, то, на їх заповідання, Гітлер мав обмежитися до війни на Україні, а не розтягати свого фронту на 2,000 миль довгу боєву лінію. Вони були певні, що як прийде до такої війни, то Росія негайно викаже недостачу добрих офіцерів, як наслідок звисних Сталінських чисток, котрих жертвою впало багато вищих старшин. Експерти доказували, що Сталінський режим слабкий, що нарід не має до нього довіри й вірності та що в війні проти Німеччини покажуться ще яркіше ті недостачі Росії як воюючої сили, що вже показалися підчас війни проти невеликої Фінляндії.

Помилялися, каже Дені, експерти передовсім щодо розмірів механізації російської армії. Замість мати слабші повзі й менше число, ніж Німеччина, Росія мала, як показується, багато повзів, і то добрих.

Та пришовши до таких висновків у справі до-теперішнього перебігу німецької кампанії проти Росії, Дені висказує догаду, що Росія якраз через те програє цю війну, через що вона її тепер виграє. Себо через машини. Якраз цей факт, що російські війська не відступають, але станули на місці й б'ються, є для Денія доказом, що Росія може війну програти.

Такий опір мусить покінчитися знищенням машин, повзів, літаків і гармат. Правда, й Німеччину цей опір буде коштувати багато в машинерії, але між Німеччиною й Росією щодо машинерії заходить передовсім ця ріжниця, що Німеччина може знищені машини заступити новими, а Росія не може, бо німецька індустрія на стільки розвинена, що вона може продукувати стільки нових машин, стільки війна їх нищить, а Росія цього не потратить. Унаслідок цього російська тактика опору може скінчитися тим, що вона втратить зовсім силу мілітарного опору для модерної машинної війни та що, коли вона остаточно рішиться відступати в глибину Росії та Сибіру, вона може й уряд задержати, але для ефективного опору Гітлерові ніякого практичного значіння не буде мати.

Такі погляди висказують люди, які звісно собі цього не бажають. Значиться, в цьому випадку не говорять думка, що випливає з бажання.

Г. Г. ВЕЛС ПРО МАЙБУТНІСТЬ ЛЮДСТВА: ЙОГО ВИВОДИ Й НАША КРИТИКА

Відомий англійський письменник Г. Г. Велс, що вставив своїми повістями про життя майбутніх поколінь, пише і говорить тепер про новий порядок, що наступить по цій страшній війні. Велс, що працював під науковим керівництвом відомого англійського філософа Т. Г. Гокслея, є того переконання, що світ переходить такі великі переми на всіх ділянках, яких покищо не знала людська історія. Цікаво досить, що Велс уважає теперішню війну малим інцидентом на шляху цих велетенських перемін, які переходить людство; він виправді признає, що теперішня війна приспішує оцю найбільшу кризу людської судби.

Теперішня криза є спричинена численними процесами, серед якими на першому місці стоїть зміна життєвих умов.

Потрійні причини тої зміни.

Велс твердить, що усунення просторових перешкод робить всі народи світа одним народом. Коли ми нині говоримо про відрубні границі, народи й держави; коли ми стараємося йти по втертій традиції й історії, то ми робимо нічого іншого як виступаємо проти твердї дійсності життя, проти твердих фактів. На його думку, Америка, Франція чи Росія є нічого іншого тільки мітологічними постаттями, бо географічно говорячи, світ є одним. Нині ми маємо змогу говорити безпосередно до всіх людей світа, можемо комунікуватися з ними з відносною легкістю. Сучасна війна є відблеском старих ідей про національні конфлікти та конкуренції, які не сміють повтритися в майбутньому світі річей, каже Велс.

До другої категорії тих обставин, що змушують процес переми життєвих умов, на думку Велса, є технологічні уліпшення та цілковите зрівняння людей. Технічні винаходи цілковито майже усунули людей як жерело фізичної сили. Знання як краще наука, стали теоретично доступними для кожної людини. Контраст між демократією й аристократією зведений до зера; людство в майбутності не буде мати ні аристократичного ладу, ані панування одної пролетарської класи. Майбутня суспільність складатиметься з безкласової групи людей, в яких кожний

чоловік чи жінка буде аристократом в міру їх фахових здібностей чи якості.

Оці чинники, каже Велс, основно впливають на переміну людського способу життя, завершення й оформлення якого наступить в будучності.

Федерація суверенностей, а не національні суверенні держави.

Далі, Велс є того переконання, що, щоб ратувати людство, його треба кінечно витягнути з обіймів національної суверенної держави, треба рятувати його від національних конфліктів, що пожирають міліони невинних жертв. Але Велс відразу застерігається, що коли позникають політично, економічно й соціально малі національні держави, то це ще не значить, що дані народи позникають з мали світу. Навпаки, каже він, вони будуть далі існувати, але в новій сфедерованій системі світу. Національні держави з правилами ведуть імперіалістичні війни, вони є без вищої контролю та руководяться не добром вищим, в даному випадку добром всего людства, а лиш добром свого власного народу, хочби він був не знати який малий та не важкий.

Але як зорганізувати цю світову федерацію? — питає Велс. І на це він вже має готову відповідь: зорганізувати її можуть лиш три групи на світі: англійці, американці й москалі. Згадані народи можуть наложити на цілий світ сфедеровану контролю над середниками комунікації та топливом, потрібне для порушення тих середників.

Вкінці переходить Велс до третьої категорії тих обставин, якими є диктована основна зміна сучасного ладу. Нею є самі людські права та їх відношення до нового порядку річей, що наступить в майбутності. Він твердить, що, якщо хочемо, щоб права людини були шановані, ми мусимо позбутися абсурдної родової монархії, претензійного класового пролетаріату та воєнного націоналізму. Обороняючи свої погляди на майбутній світ, Велс твердить, що такі його ідеї дуже часто стягали й стягають на нього обвинувачення, начеб то він був скритим комуністом. Однак, заявляє він, його критика марксизму, комуністичної партії й конспіративної нетолерантності, що перешкодили й пошкодили процесові російської революції, вказує ясно, як він ставить основно до комунізму. Навпаки, пише він, комуністичні ідеї вийшли що найменше пістоліття з моди, щоб вони перестаріли. Комунізм як такий цілком не числиться з усуненням просторових труднощів; з технологічними уліпшеннями й поступеним занепадом класових ріжниць. Цей рух, говорить Велс, але представляє закордон москволюбному народові, а чужинецький світ помилково інформує про Росію, одним словом, комунізм є найбільш шкідливою організацією на цілому світі.

Однак, пише Велс людство є щасливе, бо має хоч людей, що відзначаються простим розумом, а це Чорчил, Рузвельт і Сталін. Вправді на адресу цих трьох велитнів Велс кидає рівнож колячки острої критики. Чорчилеві закидує він передсудну ненависть большевизму, Рузвельтові не може простити "його фінляндської політики", а Сталінові його ГПУ. Та не зважаючи на ці "гріхи" оцей трійки, Велс вбачає в них одининок "спасителів" людства перед цілковитою загрозою.

Чорчил, Рузвельт і... Сталін.

Вони, після Велса, повинні мати програму конструктивного, "завтра", нового порядку, в якому заживе людство. Цей "порядок річий, що наступить" повинен взяти під увагу головні категорії ріжних чинників, які впливають на зміну життєвих обставин і які він вичислив.

Теперішня війна не ведеться за повалення фашизму чи усунення кількох невідповідальних людей з проводу Німеччини, пише Велс. Бо воювати за це тільки, щоб знищити самого Гітлера, твердить він, це те саме, що палити ціле місто, щоб знищити гніздо шурів. Ця війна не світова революція людства проти безпорядку й поділу на класи й нації, говорить він. Цю революцію мають закінчити народи обох американських континентів, британських Доміній, народи СССР, Індії, Китаю та Африки.

Дещо критики.

Багато з наведених аргументів Велса можна сміло признавати раціональними, головном там, де він наводить технологічний поступ як головний чинник, що впливає на зміни цілих суспільно-політичних устроїв. Та його опінія про роллю сталінської Росії в еволюційному будівництві майбутнього порядку, вказує на його плитке знання Росії як такої. До цієї критики змушує нас не

факт, що, ми, будучи з українського роду, є упереджені до Росії й Сталіна за безоглядну політику нищення у відношенні до української нації. Твердить Велс, що комунізм вийшов "з моди" ще п'ятдесят літ тому. Це саме можна сказати про саму Росію: Росія відстала не пів, але ціле століття від тих велитенських перемін в ділянках техніки, винаходів та суспільно-політичних устроїв, що їх перейшов захід. Тим самим Москва не тільки не може бути одним з будівничих "порядку річей, що наступлять", але навпаки, Москва буде "кулею при нозі" тогож порядку. Розуміємо дуже добре, що Росія Сталіна по волі чи неволі зробила б британським союзником у війні з найбільшою небезпеккою, яка колибудь загрожувала Бритійській Імперії, гітлерівською Німеччиною. Тому та, така постава Велса може уважатися цілком слушно за кон'юктурально-опортуністичну (хоч про-советський погляд Велса датується від кількох літ). Московський нарід не доріс ще до тих ідеалів свободи й справжньої демократії, якими тішиться Америка та європейський захід. Річ ясна, нема тут вини самого російського народу, який від віків попадає з одної тирани до другої. Але факт остає фактом: Росія є найменш кваліфікованою державою до творення світової федерації. Згадуючи про терор Сталіна, Велс майже не видвигає жадних інших аргументів проти комуністичного диктатора. А чи не знає він, що і Сталін рівнож планує подібну "федерацію", лиш з контролемою союзового народу та жадним ГПУ на чолі? А спроба "советського федералізму" чи не переконує Велса, що Сталін вів свою політику як безоглядний націоналіст-імперіаліст, що він здушує права менших народів, веде русифікаційну політику, припиняє компартії, вбиває приватну ініціативу, нищить всякий індивідуалізм, річ прямо неогічне у англо-саксонських народів, — не вже це не переконує Велса про те, хто є Сталін? Як жеж тоді, класти його в ряди таких чемпіонів свободи, як Рузвельт чи Чорчил? Як можна закривати очі на всі злочини Сталіна проти людства й запрошувати його в ряди тих справжніх мистців людської свободи?

У тому пункті Велс певно глибоко помиляється. Його пропозиції ніхто не сприйме поважно не тільки в Європі (без огляду на це, чи вона буде під егідою Гітлера чи Англії), але й в Америці та самій Англії. Російський нарід, му-

сити бути приведений "до розуму", подібно як це хоче зробити Англія з Німеччиною.

По друге, вичисляючи народи, які мають будувати "новий порядок", Велс цілком виключає Європу й Японію, от

НА РІЖНІ ТЕМИ

ВСЕСЛОВ'ЯНСЬКЕ БРАТСТВО ХРОМАЄ

Доносять з Москви, що на советському радіо виступив російський письменник Алексій Толстой з промовою про панславизм.

Як звісно, панславизм це ідея спільності інтересів всіх слов'ян. Виринала ця думка в найбільшій слов'янській народності, москалів, що хотіли би верховодити також слов'янською спілкою, то серед різних слов'янських народів, що з москалями не сусідуючи, не мали з ними близьких порохунків і тому сподівались від москалів рятунку проти своїх національних ворогів.

Колись цю думку підпирав офіційно російський царат. Тепер наслідники царів у Кремлі дають дозвіл російському письменникові виступати поверховно проти цієї думки.

ЧОМУЖ ПРОТИ?

Звісно, неодному було би цікаво знати, чому російський більшовизм нібито протиставляє ідеї всеслов'янської єдності?

Могло би здаватися, що тому, бо така всеслов'янська єдність виглядала би дивно, як на її чолі мав би стояти грузин Джугашвілі, що себе прозвав Сталіном.

Та ледво, чи це тому: адже царатів не перешкаджало популяризувати панславизм, те, що від Романових лише з імення був слов'янським, а по крові майже на 100 процентів німецьким.

І ТРЕБА І ШКОДА

З проти-панславистичної заяви видно, що більшовицький уряд виступив проти панславистичної ідеї з тої причини, що ця ідея тепер висувають фашистські елементи проти більшовицького режиму в Росії. Себто хочуть, щоб коло цієї ідеї об'єдналися всі народи, що хочуть повалення теперішнього уряду Росії.

Цікаво, якби поставився цей самий більшовицький уряд, якби під цю ідеєю стали об'єднуватися слов'яни для підтримання більшовицького уряду? Цікаво, але не сумнівно. Адже самий більшовицький уряд одобрює заяву на свій радіо, що „слов'янський світ мусить об'єднатися для остаточного здушення фашизму“.

Отже й зо всеслов'янством повтаряється стара історія: і нести важко, і кинути жалко.

КЛОПОТИ ПАНСЛАВІЗМУ

Слова більшовицького письменника на більшовицькому радіо про об'єднання слов'ян для повалення фашизму це собі пуста фраза, бо в кожному слов'янському народі існує почуття національної єдності, але в усіх слов'янських народів разом нема почуття єдності слов'янської раси.

Говорити про те, що панслав'янська ідея згинула, це стільки, що говорити про смерть того, що живим не вродився.

У якому дивному положенні найшла мертворождена ідея, видно з того, що нині вона піддається під опіку уряду, що всіх слов'ян уважає за нижчу расу, та що її головним речником виступає народ, що самий попов під керму чужих людей.

НОВІ СЛОВ'ЯНСЬКІ НАРОДИ

Говорить Алексій Толстой на московському радіо, що мовляв у Москві зібраних як рівні з рівними представників всіх слов'янських народів. Між цими народами є вчислені: москалі, українці, білорусини, поляки, чехи, словаки, серби,

хорвати, словінці, болгар, македонці, чорногорці й „карпатіяни“...

Під „карпатіянами“ очевидно розуміється українців зза Карпат, що нині під Мадяриною, а не так ще давно були під Чехословаччиною. Чому з них зроблено особну націю, коли такою вони себе не вважають (більшість з них признається нині до української нації, меншість до російської)? Для чий оцей зроблено це уступство? Чи на те, аби не дратувати старих посідачів краю, чехів? Чи на те, щоб не дратувати теперішніх посідачів, мадярів? Чи на те, щоб не дратувати поляків, які в признанні українства закарпатського населення бачать загрозу для свого посідання західної України?

Чи може це було загальне залицяння на адресу всіх загарабців карпатської України?

ОТЖЕ ТАКИ СЛОВ'ЯНИ...

Сказав теж між іншим Толстой з більшовицького радіа, що 160 мільонів москалів, українців і білорусинів уже при англійській допомозі ломить хребта фашизму.

Замітно, звідки взялося в більшовицькій Росії аж стільки слов'ян? Адже за останніми обчисленнями число слов'ян у Росії не можна натягнути й на півтора сотки мільонів? Невже між слов'ян зачислено й грузинів, або для певності вже й татарів?

ВСІ РІВНІ?

Закликав на радіо Алексій Толстой, що всі слов'яни повинні зеднатися як рівні з рівними. Мовляв, між нами нема ні великого ні малого.

Чогож тоді в імені слов'ян говориться з Москви й чому їх іменем говорять людина, що все таки себе рахує до найбільшій слов'янської нації? Як це так, що нібито собі рівні, але москалі говорять іменем усіх слов'ян, а всі інші слов'яни лише головами покивають?

ЧИ СПРАВДІ МИ СЛОВ'ЯНИ?

Зрештою, коли вже Алексій Толстой заговорив про своє слов'янство, то чейже не відречі буде й про нього дещо сказати.

Каже донесення, що він графського роду, унук відомого московського письменника графа Льва Толстого.

А ті графи виводили свій рід від німця, що станув на службу російських царів і своє німецьке ймення Дік перекабатов на московське простим способом, через переказ: по німецьки disk, по московськи толстий, по українськи: товстий, грубий.

Як сказано, з того ще не виходить, що справа раси така дуже важна, але як уже висувається госьє закликати слов'ян до спілки в ймення слов'янства, то чи вже пристойність не вимагалаби делегування для цього справжнього слов'янина?

ЗРЕШТОЮ НІЩО НОВОГО

Коли російський граф Толстой, родом з німецьких Діків, кличе слов'ян боротися проти фашизму, то властиво він кличе слов'ян боротися проти теперішнього німецького уряду.

Нема в тому зрештою нічого нового й нічого дивного. Не є це доказом, що Толстой не є по крові німцем. В історії є багато таких прикладів, у яких виходці з німецьких країв воювали проти урядів у Німеччині. Найбільший сучасний німецький письменник Томас Ман живе нині в Америці й працює для перемоги над теперішнім німецьким урядом.

МОЖЛИВА УТРАТА АМЕРИКАНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Якщо закон не буде поправлений, то тисячі людей будуть змушені вертати до Америки перед днем 14. жовтня 1941, бо в противному випадку втрачуть своє громадянство.

Якщо конгрес не зробить відповідної поправки до Національного Закону з минулого року перед днем 14. жовтня 1941, то велике число американських натуралізованих громадян, тепер перебуваючих поза границями Злучених Держав, втрачуть своє тутешнє громадянство.

Вже пороблено відповідні заходи, щоб конгрес щось зробив у тій справі, а особливо, щоб хоч поправив теперішній закон у такому змісті, щоб натуралізованим американцям, перебуваючим поза границями і не маючи змоги вернути з приводу війни, дати всяку можливу охорону, яка прислугує громадянам, аж до року після скінчення війни. Однак це нема ніякого запевнення, чи це буде зроблено.

До часу ухвалення і введення в життя згаданого Національного Закону з 1940. року, не було для натуралізованих громадян дійсної небезпеки щодо втрати їх громадянства через довге перебування в чужім краю. Коли натуралізований громадянин повернувся до свого рідного краю і там прожив поверх два роки, або коли перебував у чужім краю більш як п'ять років, то це вважалося, що він добровільно переселився і в наслідок того він тратив громадянство. Але звичайно таке припущення можна було опростити доказами, що така людина мала скоро повернутися до Злучених Держав на постійний побут і внесла подання до американського консула на паспорт до виїзду. Однак після нових приписів, кожний натуралізований громадянин рішуче втрачав своє громадянство якщо перебував три роки, а в деяких випадках два роки в своїм рідному краю, або поверх п'ять років у чужім краю. Дволітнє перебування у своїм рідному краю вважається переселенням тільки тоді, коли на підставі законів того краю дотична особа відізнає там своє давнє громадянство через таке замешкання. Наприклад, Італія і скандинавські краї мають у себе такі закони. В тих краях, де після законів не привертається громадянства своїм уроженцям автоматично, там американські натуралізовані громадяни втрачуть своє тутешнє громадянство по ульві трьох років.

Треба ще раз підкреслити, що згаданий закон відноситься тільки до натуралізованих американських громадян, а також тих, котрі стали американськими громадянами посеред-

ньо через одруження, або натуралізацію родичів.

Але той закон передбачує деякі винятки. Коли натуралізований громадянин працює за границею в американському представництві або в американській освітній, науковій, добродійній, релігійній, торговельній, фінансовій чи кулецькій організації, то не підлягає тому законіві враз зі своїми жінками та дітьми до 21. року життя, якщо жоньї разом. Натуралізований громадянин, котрий перебуває поза границями через лихе здоров'я також не підлягає тому законіві, а також студенти вищих шкіл не трапляються горожанських прав до п'яти літ такої відсутності. Крім того приписам того закону не підлягають ті натуралізовані громадяни, котрі живуть з урядовою пенсією, а перебувають поза границею задля слабого здоров'я, яке почалося підчас їх державної служби, а також ті натуралізовані громадяни, котрі виїхали за границю по скінченню 65 років життя, якщо вони до того часу були щонайменше 25 літ американським громадянами.

Не можна обчислити кількості таких натуралізованих громадян, котрим грозить та небезпека. Багато громадян, перебуваючих за границями, це американського роду, а знова велике число вже вернуло від початку цієї війни і далі постійно вертає. Однак підлягаючи тому законіві можна сміло нарахувати на тисячі. Багато з них не має змоги вернути з причин, не від них залежних. Дякуючи, рахуючись з тими обставинами, було би цілком несправедливо, якби ті люди втратили своє громадянство. Це власне було товчком до пороблення заходів щоб поправити в горі вимінений закон.

Загальна Рада, — ФЛІС.

FOR DEFENSE

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

AMERICA ON GUARD!

Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famed sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, on sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

КЛІЩІ КОЛО КІЄВА. Карта показує, куди напрямовані німецькі атаки на Київ, столицю України. Стріпуючи опір коло Житомира, німецькі війська пішли кругом двома раменами великих кліщів, північним на Коростень, південним на Білу Церкву.

YOUR ARMY

(This is the fifteenth of a series of articles, prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization.)

The Quartermaster Corps, which functions under the Quartermaster General is only slightly junior to the Adjutant General's Department, which was described in preceding article. It was organized August 14, 1775 in the Continental Army, with Major General Thomas Mifflin as the first Quartermaster General. It has had many vicissitudes. At one time it was divorced from the duty of supplying the subsistence of the Army — one of its responsibilities today. At another it was charged with the duty of paying the Army. In addition to its other duties — including the providing of subsistence. From April 29, 1816 to April 14, 1818 it was split in two — a southern division and a northern division with a Quartermaster General in charge of each division. It emerged in its present setup through the National Defense Act of 1920, relieved of pay responsibility, which was lodged in a newly created Finance Department, but charged with the duty of supplying the Army with virtually everything under the sun except implements of combat. These, including combat vehicles, are supplied by the Ordnance Department.

As at present constituted the Quartermaster Corps has the fundamental duty of supplying the soldier with food, clothing, shelter and transportation. It obtains, stores and distributes supplies, provides transportation by rail, water, or motor vehicle, and operates all Army transports. It provides and operates many of the other ships and boats used by the Army and operates the large installations of the Ports of Embarkation in Brooklyn, N. Y., and San Francisco, California, from which Army transports sail. In addition it develops and obtains virtually all of the motor vehicles used by the Army — except certain special heavy trucks, and combat vehicles which are obtained by the Ordnance Department. It furnishes — especially in war-time — the vehicle necessary to transport units of other Arms or Services

DEFENSE BOND QUIZ

Q. Where should I keep my Defense Savings Bonds?

A. In a safe place, because they have value which constantly increases. If you wish, the Treasury Department or any Federal Reserve Bank will hold them in safekeeping for you without charge, giving you a receipt.

Q. Does an album filled with Stamps automatically become a Bond that will pay interest and mature in 10 years?

A. No. The completed album must be exchanged for a Bond. Regardless of the amount of money you have invested in Stamps, they will not bear interest until they are in the form of a Bond or Bonds.

NOTE: To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C., for mail-order form.

життя, ювілята переходили великі нещастя, як втрату найстаршого сина, фінансову депресію, і пр., в наслідок чого вони мусили покинути членство Союзу та перенестися до іншого міста. В Бофало, по довгих роках п-ство Луцишинів знову підробилися матеріально й як пристало порядним і чесним українським громадянам, вступили знову в членство Українського Народного Союзу, а саме до 127. відділу.

При вечері в честь наших ювілятів, панна Непорадна, яка займалася підготовкою прийняття, попросила нині підписаного, щоб він сказав, яка голова 127. відділу У. Н. Союзу, кілька привітних слів. Підписаний привітав панство Луцишинів кількома словами, бажаючи їм найкращих успіхів в житті. При цій нагоді промовець згадав про користі, які дає Український Народний Союз українській еміграції в Америці й завзявав присутніх вступати в ряди тої народної інституції. Він рішуче згадав про український каледж в Стемфорді, Конн., і попросив присутніх, щоб зложили відповідні датки на цю тої школи. Зложили: Луцишин — \$2, а по \$1: Г. Пискальський, Олієн, Н. П.; І. Була, О. Луцишин, Гавонда, Н. П.; П. Вітковський, Ірі, Па.; В. Гаврилів, Ірі, Па.; А. Баран, Г. Непорадний, Олієн, Н. П.; С. Васильєв, Олієн, Н. П.; по 25 центів: Г. Рущька, М. Гаврилів, Ірі, Па.; Дж. Гаврилів, Ірі, Па.; Г. Гаврилів, Ірі, Па.; і З. Гаврилів, Ірі, Па. Разом зібрано \$11.25.

Гроші ці переслали до Канцелярії у Філадельфії з призначенням на каледж. Всім жертводавцям щира подяка, а ювілятам побажання, щоб шасливі й здорові дочекали обходити золоте весілля.

Ілля Була, предсідник 127. від. У. Н. Союзу

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В понеділок, 9. серпня 1941, в годині 8. рано помер нагодо на удар серця член і бувший довічний урядник Бр. св. Архистратига Михаїла, від. 142. У. Н. Союзу в Елізабет, Н. Дж. ЮРІЯ ШЕВЧУК.

Покійний походив з села Лубянки Ніжин, повіт Збараж, Західна Україна. До У. Н. Союзу вступив 12. березня 1909. р., був довший час предсідником братства, основником і першим предсідником Українського Народного Дому, кастіром парохії св. Володимира, та предсідником Бр. св. Івана Хрестителя, відділу У. Р. Союзу.

Прожив 57 літ. Оставив в смутку жінку Катерину, чотирьох синів і чотирьох внучок. Похорон відбудеться в четвер, 14. серпня 1941, в годині 9. рано, з дому жалоби, 670 Summer St., Elizabeth, N. J.

Проситься членів Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142. У. Н. С., взяти участь в похороні.

Вічна йому пам'ять! Петро Остапчук, секр.

МАНЕВРИ В „БЛИЦКРІГУ“ — Канадійські вояки вчатьс я модерної війни. Відділ піхоти під охороною диму наступає з панцирним автм, з гарматами й машинами крісами.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЯ

БОФАЛО, Н. П.

Подружний ювілей члена У. Н. Союзу.

Дня 3. серпня 1941 р. минуло 25 літ, відколи подружилися пан і пані Луцишини. З тої нагоди їх блища й дальша родина з Олієн, Н. П., де ювілята подружилися, жили довгі літа й займалися громадськими справами, влаштували їм забаву-прийняття. На цьому родинному торжестві були рівнож члени У. Н. Союзу. За час свого подружжя

Д-Р ЛУКА МИШУГА.

Шевченко -- Виразник Минулої
й Прийдешньої України

(3 серії викидає на українські теми, що були влаштовані Департаментом Східно-Європейських мов Колумбійського Університету разом з У. Н. Союзом).

(8)

Та як ставились самі українці до слов'янофільства?

Про численні тайні товариства в Україні, в яких мріяли про об'єднання слов'ян і визволення України, вже згадувалося. А тепер зупинимось на тому, що було з українського боку найважливішим, бо мало в своїх рядах таких видних українських діячів як Микола Костомарів, Петро Гулак-Артемовський (1790-1865), Панько Кудіш (1828-1911), що то були навіяні духом Шевченка. Маємо тут на думці „Українсько-Слов'янське Товариство“, або „Кирило - Методієвське Братство“, засноване в Києві 1846 року. Згідно з статутом товариства в члені приймалися слов'яне всіх племен і всіх станів. З точок згадаємо такі:

Точка 7): Тому, що слов'янські племена ісповідують тепер різні віросповідання і мають упередження одно проти одного, товариство старатиметься знищити племенну і релігійну ворожнечу між ними і поширити ідею про можливість примирення різних християнських церков.

Точка 8): Товариство старатиметься завчасу викоринити неволю та всяке пониження нижчих класів і всюди поширювати грамотність.

Точка 9): Як усе товариство в цілому, так і кожний член зокрема мають погоджувати свої діла з євангельськими правилами любові, лагідності й терпіння, а засада — ціль осягає засоби — товариство признає безбожним.

Члени Товариства носили перстень, на якому були імена славних слов'янських апостолів Кирила і Методія. Печатка Товариства мала напис: „Пізнайте правду й правда визволить вас“.

Згідно з статутом федерація слов'янських земель повинна

бути Слов'янськими З'єднаними Державами. Київ не мав належати до жадної держави, а мав стати центральним містом зборів спільного союму. Були вироблені теж і основні конституції слов'янської федерації. По всіх федеральних державах мали бути однакові основні закони та права, однакова вага, міра й монета, вільна торгівля і промисл, але кожний край мав бути автономним щодо заведення у себе внутрішнього ладу, суду, освіти, управи і т. д. Право власності, освіта й управа повинні бути у слов'ян основані на науці Христа.

Братчик Василь Білозерський (1825-99), стверджуючи, що всі слов'яне є гнетені, пише про положення України, в записці про цілі Товариства, між іншим таке:

„Приєднана до Росії на основі своїх власних прав, вона зносить безліч кривд. Її права призбуто й тепер вона не як сестра спорідненого народу, але як раба мусить терпіти все, що тільки може бути нещасного в житті народу“. Та, пише далі Білозерський, український нарід буде ще гірше терпіти, але тоді, коли не будемо нічого робити та спокійно дивитися, як вбивають на наших очах найбільший божий дар — народне життя з його духом, ідеєю і метою, до якої воно повинно змагати“. Щоб так не сталося, треба, пише Білозерський, слов'янам єднатися, бо одинцем їх переможуть і вони далі будуть в неволі.

Микола Костомарів видає дві відозви, одну до українців, в якій виложив, що слов'яни об'єднуються так, щоб кожний нарід мав свою республіку. Друга відозва є за титулована „До братів моска-

лів і поляків“. У ній читаємо таке:

„Браття москалі й поляки, отсе говорить до вас Україна, нещасна сестра ваша, яку ви розпалили і замучили, але вона не пам'ятає лиха, готова простити вам усе та проливати свою кров за вашу волю. Прочитайте отсе братерське послання, роздумайте й обміркуйте справу вашого спільного визволення, прокиньтесь з сну та дрімоти, викориніть з ваших сердець безглузду ворожнечу до себе, запалену царями і папами, на загальну погубу вашої спільної волі, засороміться ярма й корми, що дають ваші плечі, засороміться вашого власного зіснуття, прокленіть навіки святотатські імена земного царя і пана, виженіть з вашої душі дух невіри, занесений романськими і германськими народами, та дух заскорузлості, натхнений татарами. Перейміться питомою слов'янською любов'ю до людства, згадайте також про ваших братів, що мучаться в шовкових німецьких окулах і в турецьких кітках і нехай буде метою життя кожного споміж вас: слов'янська спілка, загальне братерство, мир і любов Господа нашого Ісуса Христа“.

Костомарів каже Польщі, що її розірвали тому, бо вона „погубила сестру свою“, себто Україну, але каже далі: „не пропаде Польща, бо її збудить Україна, котра не пам'ятає зла і любить сестру свою так, якби нічого не було між ними“.

Під враженням того, що писав Міцкевич про призначення польського народу, як і під впливом демократичних ідей, популярного тоді в цілій Європі французького письменника Лямне (1782-1854), Костомарів заповідає у своїй „Книзі биття українського народу“ (інакше назва: „Закон Божий“) воскресення України, як теж її призначення і ролі в слов'янському світі ось так:

„І встане Україна зо своєї могилки і знову озветься до всіх братів своїх слов'ян, і почувуть крик її, і встане Слов'янщина, і не позостанеться ні царя, ні царевича, ні царівни, ні князя, ні графа, ні герцога, ні сьятельства, ні превосходич-

НЕМА ШОВКУ. — Щоб довести, що й бавовняні панчохи можуть прикрасити жіночі ноги, ця голівудська акторка, Рут Форд, показує свої бавовняні панчохи. Урядники кажуть, що шовкові панчохи незадовго стануть рідкістю.

тел, та, ні пана, ні боярина, ні крепака, ні хлопа — ні в Московщині, ні в Польщі, ні в Україні, ні в Чехії, ні у хорутан, ні у сербів, ні у болгар. І Україна буде невіддільною Річчю Посполитою в союзі слов'янським. Тоді скажуть всі язички, показуючи рукою на те місце, де на карті буде намальована Україна: От камінь, що ним погордили будівничі, а він ліг основою всього“.

Костомарів, а з ним і всі Братчики, мріяли про Україну як республіку з широкою козацькою конституцією. Вважали, що український нарід є між слов'янами найкращим представником демократичної стихії, не зараженої шляхотським духом як у поляків, чи самодержавям, як у москалів. Вірили, що визвольна боротьба України — це була найсвятіша й найславніша війна за свободу, — ледви чи знайдеться в історії подібна їй, — а розділ України — це мерзенне діло, яке тільки можна знайти в історії“.

(Дальше буде)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ГЕЙВЕН, КОН. — Збори Тов. Любов, від. 370, відбулися в неділю, 17. серпня, в церковній галі, 127 Парк ул., Зараз по Службі Божій. Проситися членів прибути на час. — П. Волянник, предс.; К. Стасюк, кас.; М. Сампай, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Вільних Козаків, від. 316, відбулися в четвер, 14. серпня, в Народнім Домі, 831 Джозеф Евеню, в годині 8. вечір. Проситися всіх членів прибути на збори. — Н. Ковтун, гол.; М. Луцишин, кас.; В. Іванів, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Збори Сестр. Багатощених, від. 125, відбулися в неділю, 17. серпня, в год. 12-30 сполучив в парохіальній галі при Оуелі й Райс ул. — А. Васильовська, предс.; О. Оленець, кас.; І. Подола, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 193, відбулися в суботу, 16. серпня, в годині 4. пополудні, в церковній галі, 1231 Скот ул. Проситися всіх членів, як місцевих так і позамісцевих, не відтатися, а прийти на призначену годину. Маємо важні справи до поглядів, бо на 6. годину церковна галія буде занята, тож потім щоб члени не відказували, що вас не повідомлялося. — П. Сечиншин, пр.; М. Адамчук, кас.; Т. Барчук, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від. 147, відбули свої місячні збори в неділю, 17. серпня, в галі парохіальній, 803 Фронт Ст., в 2. годині пополудні. Проситися членів прийти на час. Члени, котрі мають позички в У. Н. Союзі, найпоприходять, бо секретар буде мати на зборах вказівку їх процентів, тож кожний повинен прийти і заплатити той процент таї позможності сплачувати і позичку. Просимо членів платити свої вкладки на час як за себе так і за діти, бо час тепер дорогий, кожний повинен старатися, щоб вкладка була заплачена найдалі до 25. Долговичних членів просимо сплачувати старі довіи братські. Бож тепер час, що майже кожний годин той довг віддає спонити. Члени, що не заплатили вкладок на час, будуть суспендовані. — За уряд: П. Матковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Мінг Бр. св. О. Ніколая, від. 104, відбулися 17. серпня, в годині 3-30. Проситися всіх членів прийти на цей мінг. Повідомляється члени, котрі догують до Бр., щоб прийшли і вирівняли свій довг, бо будуть суспендовані. Члени, котрі мають свої діти в молодіжній департаменті, що скінчили 18 років життя, мають переписати до старших членів, щоб потім не жадували вразі якогось випадку, що Союз не виплатить належності, котру мали до цього часу. — Мисак, секр.

ПАСАЯК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 97, відбулися 17. серпня, в 2. год. по обіді, в галі церковній, 47. Говп Ев. Проситися членів зійтись на збори на час, щоб не сидіти довго тепер в горячі і ждати на кожного поодином, а довгуючи, щоб прийшли і заплатили свій довг, бо в противному разі будуть суспендовані, бо аж стлі, щоб довгуючи тепер до каси, коли добрі зарібки є і ті члени, що довгують, добре заробляють. — В. Бродський, предс.; М. Табачук, секр.

ЛАСКАВАННА, Н. Й. — Monthly meeting of Branch 475 of the UNA will be held Sunday, August 17, 1941, at 134 Holland Ave., Lackawanna, N. Y., at 2 P. M. — Catherine Boyko, Sec.

ПАСАЯК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбулися в неділю, 17. серпня, в год. 2. попол., в локалі У. Н. Союзу, 237 Говп Ев. Всіх членів проситися зійтись точно на означений час, бо є багато нових справ до поглядів. Долговичі члени старайтесь вирівнювати свої вкладки, сеж ліпше для вас, бо чим більше затаїте довг тим тяжче буде сплачувати. Старайтесь платити кожного місяця. — Петро Головачук, фін. секр.

America is in a state of emergency. Every citizen is urged to do his part by buying Defense Savings Bonds and Stamps. Buy Defense Bonds and Stamps

ПОРІВНЯННЯ НІМЕЧЧИНИ
З СОВЕТСЬКОЮ РОСІЄЮ.

Простір Німецьчини виносить около 250,000 квадратних миль, а населення около 80 мільонів. Простір Советського Союзу виносить около 8,000,000 квадратних миль, а населення має він около 170 мільонів.

Китай є одним з найбагатших у вугілля країн на світі. Як обчислюють його запаси вугілля виносять 243,669,000,000 тонн.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

ПАРОХІЯ св. Михайла в Годсон, Н. Й., пошукує ДЯКО-УЧИТЕЛЯ, котрий надавав би і умів провадити хор, давати представлення, концерти і провадити школу. Має бути тверезий і самостійний. Може бути молодший або старший. Платня після умови. Всі листи присилати на адресу: 183-5 LEON OPZHANSKY, Hudson, N. Y.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ Бучерня-Гросерія Делкатесен — великий електричний рефреджерейтор, корнеровий склеп, 3 кімнати, низький рент, торг \$600 тижнево. Ціна \$2,300 для скорого купця. Замкнено в неділі і свята. Залоситися до: 182-8 J. T. ANSK I, 17 St. Marks Place, New York City. Tel.: GR. 3-2223.

Д-Р С. ЧЕРНОВ Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналіз крові для подружжя бездоцільно. Геморойди й желані лікується без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. Gramercy 7-7697. Офісові години 10-8; неділя 11-2. Жінка-доктор до обслугову. X & флюороскоп — Екзамінація \$2.00.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛАДЕЛФІЮ
Й ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цією прегарною металеною труною, двома автом., карваном, балсамуванням, вишуканим Похоронним Домом і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з вишуканим однією й належністю за церковну відправу в цвинтар. S. KANA KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шира і чесна Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347 Branch office (Філія): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребам по ціні так низькій як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРОКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКІ ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: Melrose 5-6577

БІЗНЕСМЕНІВ
ПІДПІРАЙТЕ СВОІХ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ-САМИМ СТАВІТЕ СПІВ-ВЛАСНИКОМ ІШТІ МІЛ-ОНОВОГО МАЕТКУ, ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

ЗДОРОВІ ДІТИ. — Загально сподіваються, що теперішня війна буде мати такий наслідок на Англію, що підростаюче тепер покоління буде сильніше від старшого, бо через обстріл міст дітей треба було вислати на села, де вони живуть серед здорових обставин, ніж жили би в місті.

TARZAN HAD NO QUARREL WITH THE RHINOCEROS. HE WISHED MERELY TO CONTINUE HIS WAY UNDISTURBED.

Тарзан не шукав собі сам біди з носорогом. Він хотів собі йти далі і його не зачіпати, колиб те саме робив носоріг.

HE STOOD STILL UNTIL THE CHARGING BEAST, ALMOST UPON HIM, TOSSED ITS HORN TO GORE HIM.

Тому Тарзан стояв спокійно, вичікуючи, що зробить носоріг. Він не заворушився аж до хвилі, як носоріг був майже на ній.

AT THAT INSTANT THE AP- MAN LEAPED HIGH. THE SPEEDING BRUTE PASSED BENEATH HIM.

В тій хвилині Тарзан з цілої сили підскочив вгору, а носоріг з розгону лише переріг попід нього.

WITH A CASUAL BACKWARD GLANCE TARZAN CONTINUED HIS JOURNEY. THE BEWILDERED BEAST WHIRLED AND GAVE CHASE.

Кинувши щераз оком на носорога Тарзан хотів спокійно йти далі. Але озлоблений звір обернувся і знов пустився в сліди Тарзана.

ТАРЗАН ч. 377. Стратегія нетрів.